

Danes sestanek Pavlič-Storoni

Izredna pozornost v OZN pobudi glavnega tajnika

Presenečenje zaradi Nuttingovih izjav o Formozi

Negativni namigi

sindikativno gradbene troške) do 30.000 zidarjev in 20.000 težiakov («Freies Volk»).

Mnogo je bilo že govora o ureditvi obmejnega prometa, o kateri prav sedaj razpravljajo v Videm, mešana jugoslovanska in v razpravo o obmejnem prometu izrazito politično noto. Njih logika je osnirana na tezi Cammarara

...ja, temveč skuša tudi to- in področje, ki ga omejuje.

jaškim krogom, ker bi to za ostale dežele, ki nimajo vojaških predstavnikov na oddelčnih komandnih položajih, pomenilo odpovedati se možnosti, da bi prevajale na sklenjene potrebe poveljstva. V letosnjem letu so zgradili ali modernizirali 132 letalskih oporišč.

V Parizu bodo v času zasedanja otletskega sveta

vojaskimi predstavniki treh telj za proračun Hughes, ravno

BONN, 13. — Italijanski minister za državni proračun Ezio Vanoni je prispel danes zerve delovne sile praktično izčrpane, čeprav je še približno 800.000 brezposelnih.

poudarjal, da so nemške re- za gospodarstvo je izjavil, a

si Erhard iskreno želi razpravljati z Vanonijem o tem vprašanju, medtem ko je

do 30.000 židovjev in 20.000 vzdržanih, radikal pa bi bil osamljena na kmečkih pose-
težakov (»Freies Volk«). ločeni, toda večina je naklo- stvih.

VAŽNO VPRAŠANJE TRŽAŠKEGA GOSPODARSTVA

Kaj je «prosta cona»?

Glavne značilnosti prostih con - Nekaj primerov iz preteklosti - Najznačilnejši primer za Trst je zadrška prosta cona

Stanje tržaškega gospodarstva je dovolj resno, da ne rečemo tragično, in potrebno mu je posvetiti vso skrb in pozornost. So oblike in sredstva, ki bi se z njihovo pomočjo moglo zaustaviti to stalno, že leta trajajoče drsenje tržaškega gospodarstva navzdol, navzleč temu, da je mesto z novo politično ureditvijo ponovno odrezano od svojih naravnih virov, priklenjeno na državni in gospodarski stroj, s katerim ni v nobeni organski zvezi in uresničeno v ozke državne meje ter carinske pregrade, ki se jih lahko vsak trenutek zadusi.

Zadnji čas se mnogo govori, da bi to sredstvo lahko bila tako imenovana prosta cona, ki bi po svojih učinkih mogla predstavljati izredno blagodejno sredstvo za povzpetek tukajšnjega gospodarstva, ga okrepiti in razviti. Kaj je to prosta cona, v čem sta njena vloga in pomen? Sprito tega, da se čedalje bolj razpravlja o njej, javno in privatno, med najsirovejšimi sloji prebivalstva in v poslovnih krogih, ustanovah in organizacijah, večkrat s povsem napačnimi ali gluhimi tla gleda vsebine in pomena samega pojma prosta cona, kot glede potrebe in upravičenosti njene praktične uporabe tokratnih tržških pogojev, ne bo odveč, če na tem mestu posvetimo vprašanju nekaj prostora.

V kratkih besedah označena pomeni «prosta cona» carine, tudi ostalih dajatev prosto izstopa, t.j. prosto, kar je zaradi določenih posebnih razlogov ne uveljavljajo običajni carinski in tudi drugi fiskalni predpisi, tudi je politično vključeno v državni sistem, ki na njem ti carinski in fiskalni predpisi obstajajo in se izvajajo.

Takšno področje je lahko omejeno na ozemlje ali širše, lahko zajema tudi celo pokrajino, če tako zahtevajo posebni interesi njenega gospodarstva in splošnega razvoja. Takšen primer iz polpreteklosti dobe je na pr. «čvarnerska prosta cona», ki bi obsegala namo reške občine, ampak tudi občine Volosko, Opatijo, Goran, kasneje še občine Kape, Lošin in nekatere druge na manjših Kvarnerskih otokih.

V območju proste cone se vse gospodarstva, t.j. v prvi vrsti industrijska in trgovinska dejavnost vrši povsem prosto, brez omejitev, kjerkoli, naj bi to v pristanšču (če to obstaja), v samem mestu, na ostalem področju, povsem, kjer industrijski ali trgovski operator smatra za koristno in potrebno, da razvije svojo dejavnost. Zraven tega je potrošnja proizvodov, blaga in živil, prosta vseh carinskih pristojbin.

V nadaljnjih preteklosti so se proste cone ustanovljale, da bi se tranzitu, transportu in izvozu namenjenega blaga čim bolj olajšalo in da bi se preprečilo večja elastičnost in preostoj gibanja, kakor tudi zaradi varčevanja s časom in stroški. Vzrok, ki so narekovali ustanovitve integralne proste cone v novejšem času, pa so bili takšni, da so preprečili potrebo varovanja in razvijanja ene same panoge, ene same kategorije, in so težili za tem, da se zadovoljujejo interesi več kategorij ali tudi celotne skupnosti določenega področja. Tako se v pretežni meri in večini primerov pojmuje prosta cona danes, takšna, na naj bi bila tudi ona, ki se danes o njej govori v Trstu.

Proste cone v zgodovini

V preteklosti, v toku zgodovinskega dogajanja so se porajale razne oblike carine in pristojbin. Zadrška trdnjava leta 1612 (Plastika)

je obsegal vrsto pretežno poljedelskih proizvodov, kot n. pr. seno, slamo, sveže svinjice, razna rastlinska olja itd. Dvorniki, stanujoči v Zadru in v obmejnih jugoslovanskih predelih, so smeli prenašati svoje voljedelske proizvode z enega ozemlja na drugo, tako kot svojo živino, kmetijsko orodje, gradbeni material za popravilo svojih objektov in tako dalje, ne da bi za to plačali carino ali kakršnokoli takso.

Prebivalstvo je lahko brez potnega lista prehajalo čez mejo, smelo se je prosto gibati v obmejnih predelih, če je le bilo opremljeno z «obmejnimi izkaznicami».

Ves ta sistem ukrepov je pozivil zadrško gospodarstvo, dejavnost, njegovo trgovino in krajevno industrijo, turizem, obrtnost in je, kar je najvažnejše, s tem zagotovilo svojemu prebivalstvu delo in višjo življenjsko raven.

Večkrat je bilo slišati, da je bila zadrška prosta cona poskus, ki se ni obnesel, češ da so tudi po njeni ustanovitvi vso zadrško industrijsko dejavnost je naprej predstavljala.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Dušan Furjan

Peron v ostri borbi s klerikalizmom

Povod za spor: zakon o enakopravnosti nezakonskih otrok - Vzrok: infiltracija klerikalizma v družbeno življenje - Oster nastop vladnih in sindikalnih organizacij - Kaže da bo, zmaga na Peronovi strani

hierarhijske, in ne dela tega, kar ji je ukazano, ampak to, kar se ji preprosto, in to ne glede, če je to v skladu z interesi skupnosti... Tamkajšnja univerza smatra za svojo dolžnost, da se ponovno uvede kolonializem in da klerikalni veki ali enih obstaja odloča v zadnji instanci... Peronove sindikalne organizacije so pod vplivom klerikalizma, ker je v teh organizacijah klerikalizem prevzel važne položaje.

Peronova širša konferenca

Dosedanje stališče glasila Peronovih sindikatov «La Prensa» je bilo več ali manj znano, toda do sedaj ni ta čisto nič nikoli tako ostro napadla proti katoliškim cerkvenim krogom. Da pa je prišlo do tega, je povsem razumljivo, kajti zaradi nedejavnosti in popustljivosti posameznih guvernerjev in drugih visokih oblastnih organov se je klerikalizem v posameznih provincah tako razbohotil, da je Peron primoran sklicati 10. novembra letos v svoji rezidenčni velik konferenci, na katero so bili pozvani poleg vseh guvernerjev provinc tudi vsi ministri in tajniki vlade, predsednik skupščine in senata, generalni sekretar sindikalne zveze, najvišji predstavniki Peronovega bloka v parlamentu in senatu, voditelji Peronovega političnega gibanja, študentske organizacije in drugi. Po dvanajsturni razpravi je sprejeli tudi Peron sam, ki je ostro napadel cerkvene voditelje raznih provinc in jih kar imenoma opozoril, da bo do «proti tistim, ki so prenehali izpolnjevati svojo dolžnost kot Argentinci in duhovniki, morali podvesti ukrepe, kajti ti ljudje so se postavili izven državnega in božjega zakona».

Enotnost Peronovega sindikalnega in političnega bloka

Tej široki, rekli bi edinstveni konferenci je sledila širša konferenca sindikalnih voditeljev, ki je na svojem programu imela kot glavno točko razpravo o problemu klerikalne infiltracije v sindikalne organizacije. Na tej konferenci, ki je obsodila del katoliškega klera, je bila sprejeta tudi deklaracija, v kateri se poudarja, da se ne bo več dopuščalo, da bi se njihov vpliv v cerkvenih krogih in da se hkrati ne bo toleriralo kakršnokoli dejanje, ki bi imelo za cilj, da se peronistično delavsko gibanje preusmeri drugače, kot je bilo določeno že v samem njegovem začetku.

Odgovor katoliškega klera

Na vse to je precej ostro odgovoril najvišji argentinski katoliški kler, ki je skušal zveržiti krivdo za vse to na zamej Perona. V protestnem pismu, ki ga je podpisalo nekaj najvišjih kat. cerkvenih dostojanstvenikov Argentine, med katerimi je tudi kardinal Copello, je med drugim rečeno tudi to: «Mi ne moremo prikriti pred vami ekselencije svoje globoke boli v trenutku, ko vi proglašate tri naše zaslužne in spoštovane brate našega episkopata kot odkrite sovražnike vlade».

Torej tisti visoki funkcionarji katoliškega klera, ki so odkrito napadali Peronovo vlado, postajajo nenadoma «zaslužni in spoštovani bratje».

Samo ob sebi je razumljivo, da je Peronov časopis «La Prensa» odgovoril na to, rekli bi, predrzno pismo precej ostro, saj je «La Prensa» pisala, da je bilo pismo naslovljeno na zgrešen naslov in da je nesmiselno, da bi se hoteli krivci postaviti za sodnike, dočim bi morali tožniki prevzeti vlogo krivcev.

Ker pa vemo, da je katoliška cerkev zelo dobro organizirana in dovolj dosledna, ko gre za njene interese, ni nič čudnega, če se je gonja proti Peronovemu antiklerikalizmu prenesla tudi izven argentinskih meja. V republiki San Salvador izhaja neka

Začasni namestnik pokojnega Višinskega pri generalni skupščini OZN Malik. Na njegovi desnici britanski delegat Nutting

KPI in ostanki stalinske koncepcije

Obramba demokratičnih ustanov in napredovanje socialističnih sil sta nedvomno najtesneje povezani z dosledno napredno borbennostjo delovne ljudstva in njegovih političnih predstavnikov — strank — ter njegovih sindikalnih organizacij. Ta napredna sindikalna in politična dejavnost mora biti uspešno orodje, če temelji na stvarni analizi položaja in na objektivnih razmerah, podprejenih s splošno socialistično orijentacijo. Tako napredno vlogo morejo sindikalne in politične organizacije delovnega ljudstva uriti samo v primeru, da stoji čvrsto na začeti avtonomni socialistični iniciativnosti. Kako moramo ocenjevati dejavnost italijanskih sindikalnih in političnih organizacij delovnega ljudstva, ki so pod vplivom KPI in nanjo navezane PSI, če jo gledamo v tpe, po našem mnenju edino pravihga stališa.

Nedvomno je, da razvija KPI in PSI ter najmočnejša sindikalna organizacija, CGIL, široko in v glavnem avtonomno socialistično iniciativnost in spričo tega nespornega dejstva, edino resnično množične napredne sile italijanskega socialističnega gibanja. Kljub temu pa ne moremo mimo pravega dejstva, da se nam silam danes še ni posrečilo pritegniti v splošno napredno demokratično fronto tudi tistih sil italijanskega ljudskega gibanja, ki so objektivno na socialističnih pozicijah in naravnih zavezah italijanskega delavstva. Če pri tem pomislimo na okoliščino, da bi te sile, skupno s prvimi, predstavljale tako široko useljavsko fronto, da bi se sama zase mogla računati na podporo večine italijanskega naroda, potem smo si na jasnem, da gre za zelo važno vprašanje italijanskega demokratičnega razvoja, dejali bi celo za osnovno strateško vprašanje italijanskega gibanja — kajti spričo dejstva, da imamo v Italiji opravka z razmeroma zelo močnimi reakcionarnimi in konservativnimi silami, proti katerim se sedanja vladna koalicija upira z vedno večjo težavno. Obstaja celo nevarnost, da se težije italijanske vlade začne pomikati v desno boko na desno.

Kje, torej, tiči osnovni vzrok za to nesporo politično stagnacijo italijanskih naprednih sil?

Po našem mnenju je iskati vzroke za to, če vedno ne premagamo ostanki stare stalinske koncepcije, ki tira italijanske kominformovske voditelje k zavzemanju stališ — predvsem in najpomembnejše v znanjopolitih vprašanjih — ki so brutta copia ostankov stare stalinske koncepcije sedanjih voditeljev Sovjetske zveze. Voditelji Sovjetske zveze, se sicer skušajo orisati tist ostankov, in več znakov imajo, ki kažejo, da so odločili ti po poti popolne likvidacije tist ostankov; a tudi pri njih so ti ostanki še vedno vidni v določenih stališjih do mednarodnih vprašanj.

Najprej si oglejmo na kratko v zvezi s stalinske koncepcije borbo za socializem. Bistvo te koncepcije tiči v naslednjem: Na svetu je

bro jedlo. Vendar so bile s tem v zvezi tudi slabe posledice. Ljudje so se strahovali hitro redili. In ob koncu sezone smo tedaj mnogo potovali v Nemčijo in obiskovali slatine, da smo spravljali v red svoja letra in hujšali. Poznal sem nekoga gospoda, ki je hodil vsako leto v Karlove Vane z dvema vrstama oblek: en je nosil na poti tja in v prvih dneh «zdravljenja», drugo pa na povratku, ko se je spet popravil.

Potem ko si bil povabljen na kosilo, si moral, če si hotel veljati za dobrega, vzglednega v enem tednu obiskati hišno gospodinjico. Če je ni bilo doma — in včasih si goreče prosil, da bi ne bila — si pustil dve vizitki, eno zanj in eno za moža. Če pa je bila doma, so te peljali v salon. Sedel si moral biti eleganten v obleki, s temnim jopičem in sivimi hlačami ter s klubokom v roki. Kakih deset minut se je moral pogovarjati, potem pa ste smeli pobrati klubok, ki ste ga podarili poleg sebe na tla, pozdraviti in oditi. Ko so se zaprla hišna vrata za vami, ste se močno oddahnili.

Mi, ki smo sedeli že davno na najvišji preteklosti kosi naših dni, se močno čudimo žalostnemu čast. Za prvim so se slovesno razvrstili drugi pari. Zadnja je bila v sprevedu hišna gospodinja, ki jo je spremljal kak vojvoda ali poslanec.

KAJ SMO TEDAJ JEDLI

Obilnost in izbranstvo jedi na kosilih take vrste je bila naravnost fantastična in mislim, da si sploh ne morete misliti, kaj bi hotel s tem reči. In vendar je res. Za začetek je prišla na mizo kaka juha ali testenine ali riž v suhem. Potem so bile ribe, potem kuhano meso in potem pečenka. Sledil je slaodol, sveže sadje, slašice, kreme in suho sadje. Z juhami smi pili cherry, številne druge jedi so spremljale najrazličnejša vina, vsevisti šampanjce.

Mi, ki smo sedeli že davno na najvišji preteklosti kosi naših dni, se močno čudimo žalostnemu čast. Za prvim so se slovesno razvrstili drugi pari. Zadnja je bila v sprevedu hišna gospodinja, ki jo je spremljal kak vojvoda ali poslanec.

SOMERSET MAUGHAM

Spomini osemdesetletnika

veče številno dram, ki so mi jih režiserji in ravnaletji gledališča hitro vračali. Tista leta sem zaslužil po kakih 100 sterlingov na leto. Potem se mi je nenadoma nasmešnila sreča. Imenovala se je «Court Theatre» na Sloane Spauru je uprizoril eno mojih komedij, ki ni bila v naertu. Naročene drame, ki jo je nameraval na na oder, se ni imel. Ni bila pripravljena in ni mogel vedeti, na katerega svetnika bi se obrnil. Tedaj sem mu ponudil svojo dramo «Lady Fredericks» in čeprav mu ni bogve kako ugajala, se je vendar odločil. Pila bi z njo izpolnil spored za šest tednov, to je za čas, ko bo lahko pri pravil drugo dramo. Sprejel je mojo dramo in ostala je na sporedu celih petnajst mesecev.

VSI GOVORJO O MENI

Nedolgo za tem so bile v Londonu štiri moje drame

(Konec jutri)

D. Hreščak

VREME Vremenska napoved za danes: Isprenljivo oblačno, pozneje popolnoma oblačno vreme. Ponovne padavine. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 10,3 stopinj; najnižja pa 8,9 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče **RADIO** oddaje: Koper: 19.15: G. Gershwini: Rapsodija v modrem. — Trst II: 18.40: Tenorist Dušan Pertot poje Baranovičeve pesmi. — Trst I: 21.05: Simfonični koncert skladb Manuela de Falla, dirigira L. Toffolo. — Slovenija: 15.45: Slovenske narodne pesmi.

SPORTNI DNEVNIK

NIHČE VEČ NEPREMAGAN MED ITALIJANSKIMI KLUBI

Roma prva premagala Milan Visok poraz Triestine v Torinu

Juventus premagala Inter v Milanu - Tudi Genoa je prinesla domov obe točki

REZULTATI:	
Bologna - Spal	2-0
Catania - Atalanta	1-1
(odložena zaradi neuporabnega igralca)	
Inter - Juventus	1-2
Napoli - Fiorentina	1-1
Novara - Lazio	2-1
Pro Patria - Genoa	0-2
Roma - Milan	2-1
Sampdoria - Udinese	2-0
Torino - Triestina	5-1

LESTVICA:	
Milan	11 9 1 1 28 7 15
Juventus	11 5 5 1 18 11 19
Fiorentina	11 5 4 2 17 13 14
Roma	11 4 6 3 24 19 14
Bologna	11 4 4 3 13 11 12
Inter	11 3 5 2 14 12 12
Torino	11 3 5 2 14 12 12
Genoa	11 3 5 2 13 12 11
Napoli	11 3 5 2 13 12 11
Catania	11 3 4 3 12 10 10
Atalanta	11 3 4 3 12 10 10
Triestina	11 3 4 3 12 10 10
Novara	11 3 4 3 12 10 10
Udinese	11 3 4 3 12 10 10
Sampdoria	11 3 4 3 12 10 10
Pro Patria	11 3 4 3 12 10 10
Spal	11 3 4 3 12 10 10
Lazio	11 3 4 3 12 10 10

Zdelo bi se, da se je Torino masoveval nad Triestino tudi za Juventus. Rezultat 5:1 ni preveč običajen med moštvima prve lige in Torino ter Triestina sta bila pred to tekmo se na enakih pozicijah; težko je bilo torej računati na tak poraz. Mogoče je Tržačane nekoliko spravil v zmedo Navev avtogol, kajti v prvem polčasu so se dobro borili; od avtogola pa je prišlo prav na koncu prvega polčasa. Vsekakor pa so v drugem polčasu popolnoma podlegli. In to ne toliko zaradi obrambe, kjer Valenti se ni bil pri najboljšem zdravju, temveč bolj zaradi napada, ki je igral zelo raztrgano in nekoristno. Tako se je Jensen precej trudil, toda brez uspeha. Curti in Dorigo, ki sta se držala bolj zadaj, sta malo pomagala prednjim; Jensen, Secchi in Lucertini pa so igrali, kakor da ne spadajo skupaj. Se najboljše je bil krilec Ganser. S tem porazom je Triestina že znatno bližja zadnjemu kot pa prvemu mestu. Z njo skupaj imata deset točk Catania in Atalanta, vendar je to samo trenutni videz. Eno ali drugo teh dveh moštev je bo namreč zapustilo (ali pa obe v primeru neodločenega rezultata). Tekme v Cataniji namreč ni bilo zaradi naliva; pravzaprav se je začela in po četrturnem igranju končala pri stanju 0:0.

Presenečenje je to pot priložilo iz Rima. Na olimpijskem stadionu je bilo ljudje kot za veliko mednarodno tekmo — 70.000. Končno ni nič tako nemogočega, da Roma premaga Milan. Toda dejstvo, da se je tako utrdilo sloves Milanove nepremagljivosti, povzdiguje veljavo zmage Rome. Rimljanji so vedeli, da je treba proti Milanu zaigrati z vsem srcem, uporabiti vse znanje in sposobnosti ter izkoristiti vsako priložnost. In tako se je zgodilo, da se je Roma bolj branila kot pa napadala — in prvi polčas se je končal z zmago Milana 1:0 — pa je na koncu le odnesla zmago. Pri tem je pa se značilno, da sta oba gola dala krilca, čeprav sta v napadu tulja Ghiggia in Nyers ter vodja napada državne reprezentance Galli.

Se slabše kot Milanu se je

zgodilo drugemu milanskemu moštvu, državnemu prvaku Inter. Igral je na domačem igrišču proti Juventus. To moštvo se vrača v svojo nekdanjo formo. Pri tem je zanimivo, da bi se v soboto ni vedelo, ali bo nastopilo v Milanu prvo moštvo ali rezervna. Igralci prvega moštva so namreč stopili v nekako smešno gibanje. Gre za nagrade za dve tekmi, ki so bile po mnenju igralcev premajhne; zagrozili so, da ne nastopijo, če ne ugodne njihovim zahtevam. In v soboto popolnoma res niso odstopili. Vodstvo Juventus pa se ni dalo kar tako hitro preplasi, temveč je odhod preložilo na drugo jutro, obenem pa določilo, da odstopuje tudi rezervna. Če bi namreč igralci prvega moštva se v zadnjem trenutku poskušali izsiljevati, tedaj bi vodstvo kar poslalo na igrišče rezervno. Zdi se, da so si pri prvem moštvu premislili in so raje nastopili. Čeprav jim je vodstvo na zahtevo po večjih nagradah odgovorilo celo s kaznijo, Zmaga pa jim bo le prinesla dovolj veliko nagrado, da kazen ne bo tako občutna.

Napoli, ki prinaša točke s tujih igrišč, domačih gledalcev zopet ni razveselil z zmago. Se dobro, da je Bugatti rešil nekaj nevarnih strelcev in da so nekateri nasprotniki napadali pred Napolijem dovolj popolnoma odpovedali. Lahko

Totocalcio - Zmagoviti stolpec: 1. nevelj, 2. X, 1, 2, 1, 1, 1, X, 1, 2, 1.

Brez milijonov tudi to pot ni šlo. Sicer je za trinajst karje asama okrog dva milijona in pol, toda kdo bi se jih branil...

KONČANA POLOVICA PRVENSTVENEGA TEKMOVANJA

Jesenski prvak je Dinamo

Slab položaj Crvene zvezde in še zlasti Partizana

REZULTATI:	
Partizan - BSK	0:3 (0:2)
Radnički - Hajduk	0:1 (0:1)
Dinamo - Spartak	3:1 (1:1)
Proleter-Zeleznikar	2:0 (2:0)
Vojvodina-Lokomotiva	4:1 (3:1)
Sarajevo - Cr. zvezda	2:0 (1:0)

LESTVICA:	
Dinamo	13 9 2 2 32:22 10
Hajduk	13 7 4 2 31:16 18
Sarajevo	13 7 3 3 28:14 17
BSK	13 8 1 4 31:23 17
Cr. zvezda	13 6 3 4 27:17 15
Vojvodina	13 4 7 2 21:15 15
Partizan	13 5 3 5 26:21 13
Zagreb	13 4 5 4 16:17 13
Spartak	13 5 2 6 27:22 11
Proleter	13 4 3 6 18:22 11
Radnički	13 4 2 7 13:15 10
Vardar	13 2 3 8 13:23 7
Zeleznikar	13 3 1 9 13:34 7
Lokomotiva	13 3 1 9 13:34 7

Končan je jesenski del prvenstvenega tekmovalnega kroga. Zmagoviti stolpec: 1. nevelj, 2. X, 1, 2, 1, 1, 1, X, 1, 2, 1.

Presenečenje je to pot priložilo iz Rima. Na olimpijskem stadionu je bilo ljudje kot za veliko mednarodno tekmo — 70.000. Končno ni nič tako nemogočega, da Roma premaga Milan. Toda dejstvo, da se je tako utrdilo sloves Milanove nepremagljivosti, povzdiguje veljavo zmage Rome. Rimljanji so vedeli, da je treba proti Milanu zaigrati z vsem srcem, uporabiti vse znanje in sposobnosti ter izkoristiti vsako priložnost. In tako se je zgodilo, da se je Roma bolj branila kot pa napadala — in prvi polčas se je končal z zmago Milana 1:0 — pa je na koncu le odnesla zmago. Pri tem je pa se značilno, da sta oba gola dala krilca, čeprav sta v napadu tulja Ghiggia in Nyers ter vodja napada državne reprezentance Galli.

Se slabše kot Milanu se je

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

V občinah Romans in Villesse so bile v nedeljo obč. volitve

Volili so samo dve listi, in sicer listo sredinskih strank in misinov ter združeno listo KPI in PSI

V nedeljo so bile v Romanu in Villesse občinske volitve, do katerih je prišlo, ker je Villesse že več let zahtevala, da ji podelijo posebno občinsko samoupravo. Volivci so volili na 5 sedežih, in sicer na treh v Romanu, v Villesse in na Frattin. Domače moštvo je izbralo ne preveč častno taktiko: obrambo s protinapadi. In v tem je končno tudi uspelo, čeprav je Spal le pokazal nekaj več igre in si skoraj ni zaslužil takega rezultata. Sicer pa je bilo tudi v njegovi igri precej navadnosti in pa slabe tehnike.

Genoa je ukinila Pro Patrio na njenem igrišču. Tekma je bila v megli (tudi na drugih igriščih je bilo v nedeljo megla ali dež). Genovežani so se bolje znašli in z dvema goloma Madžara Mikelja odločili tekmo v svojo korist. V Genovi pa so s Sampdorijo igrali Parlati. Imeli so igro v rokah, toda kot se rado dogaja ob podobnih priložnostih, je dosegla dva gola Sampdoria. Lazio si je napravil točko v Novari. Pri rezultatu 1:1 je njegov igralec Bredesen napravil avtogol. In vendar bi si Lazio v igri z Novaro zaslužil vsaj eno točko.

Totocalcio - Zmagoviti stolpec: 1. nevelj, 2. X, 1, 2, 1, 1, 1, X, 1, 2, 1.

Brez milijonov tudi to pot ni šlo. Sicer je za trinajst karje asama okrog dva milijona in pol, toda kdo bi se jih branil...

Kaj je „prosta cona?“ (Nadaljevanje s 3. strani)

ljale je tvornice likerjev in tobačnih izdelkov, dalje da je promet tudi potem ohranil izključno krajevni značaj. Zader sam da se je na osnovi ugodnosti, ki jih je potrošnikom nudil režim proste cone, spremenil v mesto epnizentozije stid. Dejansko so vse te kritike, na pr. po mnenju predsednika tržaških malih in srednjih podjetij, pretirane in neobjektivne. Upoštevati je treba, da je bil Zader, utessen na ozi pas zemlje, s pomankljivimi pristanskimi napravami in organizacijo, daleč od vseh pomembnih trgovinskih arterij itd., že od vsega začetka obsojen na pogin. Pred tem ga je rešila prav ustanovitev proste cone, ki mu je zraven tega še omogočila zgraditev večjega števila novih in industrijskih objektov predelovalnega značaja ter pospešila ostale gospodarske dejavnosti, kolikor je to bilo mogoče.

Tudi Sarajevu je uspelo ostati na tretjem mestu, ki si ga je priborilo prejšnjo nedeljo. Zaslužen je premagalo Crveno zvezdo, ki je zamudila nekaj zrelih priložnosti za gol.

Takoj za Sarajevom se je z istim številom točk uvrstil BSK. To mlado beogradsko moštvo dosega lepe uspehe, čeprav njegova nedeljska gladka zmaga niti ni poseben uspeh, kajti moštvo Partizana je bilo zelo slabo, tako da je BSK zmagal z lahkim. Zaslužen zmagi sta si priborila na domačih tleh še osijski Proleter in novosadska Vojvodina. Zanimivo je, da je Vojvodina med 13 tekami kar sedemkrat igrala neodločeno.

Nenačjev-kladivo 64,05 m nov svetovni rekord!

MOSKVA. 13. — TASS sporoča, da je sovjetski študent Stanislav Nenačjev zrušil svetovni rekord v metu kladiva, kaj ga je na evropskem prvenstvu v Bernu postavil Rus Krivosos v 63,34 m. Nenačjev je vrzel kladivo 64,05 m.

Milan je odpotoval iz Rima z letalom v London, kjer bo igral nočno tekmo z West Hamom. Maldinija je nadomestil Pedroni.

Napadla šerifa ali skušala pobegniti? — je vprašal Marshall Irvina.

«Midva se nisva niti premaknila, saj nisva imela niti za to nobenega vzroka.» je odgovoril Irvin. «Po vsem tem, kar se je zgodilo, sva šla na novo razpravo z upanjem, da se bo vse dobro končalo.»

Medtem ko se je pletel ta razgovor v Irvinovi bolniški sobi, sem jaz ukvarjal z lastno preiskavo.

«Jaz sem novinar ter bi vas prosil, da bi bili tako vljudni in da bi mi povedali, kdaj je bil Irvin sprejet v bolnišnico?» sem rekel bolnišničarki.

«Vi ste edini, ki me je to vprašal.» je odgovorila. «Toda mislim, da ni v tem nič čudnega. Počakajte trenutek, prosim vas.»

Pogledala je v kartoteko.

«Bilo je ob 1. uri in 17 minut.» je rekla.

«Ali piše še kaj drugega v kartoteki?»

«Da — piše „puls nepravilen“»

Z drugimi besedami povedano, so uslužbenci, ki bi morali študirati zakon, čakali dve uri in pol, preden so Irvina odpeljali v bolnišnico, ki je bila oddaljena vsega komaj 10 kilometrov. Ko so ga pripeljali v bolnišnico, so mislili, da je mrtev. Nič izmed tistih, ki so preiskovali zadevo, pa naj bi bili državni ali federalni organi, se ni zanimal za to zadevo!

Naslednje jutro je sodnik Truman Fitch sestavljal poroto.

Potem so porotniki šli na kraj, kjer se je dejanje izvršilo, in brskali po pesku. Medtem so neki šolski otroci osramotili policijo in agente FBI, ker so našli nekaj nezastrelene revolverse nabojke. Odnesli so jih v šolo, učitelj pa jih je izročil FBI.

Tega popoldneva je porota odprla svoj urad na hodniku hotela Fontain. Proučil sem mnogo južnjaških porot, ki so se ukvarjale s podobnimi primeri, ko so belci ubili črnce. Nikoli niso obstajala večja zasmehovanja pravice. Kar pa se je dogajalo tukaj je bil pravi rekord. Mimo meščanov, ki so poslušali, je šla skupina prič, ki so potrjevale vse to, kar je rekel šerif McCall. Nikomur ni sodnik Fitch — ki je za časa izpraševanja malomarno žvečlj galzigalo — niti nihče od porote postavil vprašanja, ki bi kazalo, da veruje vsaj besedo od Irvinovega opisa dogodka.

Najbolj zanimiva stran v zvezi z zasliševanjem „prič“ so bila vprašanja, ki jih ni nihče postavil, in resnične priče, ki jih ni nihče klical.

Tako so pripeljali pred poroto radioreporterja policijske radijske postaje v Taveruse, skozi katero gredo vsi policijski radijski pozivi. Popolnoma jasno se je spominjal, da je slišal radijski poziv šerifa McCalla, s katerim je klical rešilni avto, da bi odpeljal Irvina v bolnišnico. Toda nihče ga ni vprašal, ali je slišal, kako je šerif po radiu priskrbel svojega namestnika, ali je cesta čista? Ali pa če se spominja besed, da je

ki bi morala ugotoviti vzrok in najti krivce — če so sploh bili — za Shepherdovo smrt. Najprej so porotniki šli k Irvinovi postelji. Dejal jim je isto kakor prejšnjega dne. Beli porotniki so sedeli okoli postelje in ga ostro gledali, medtem ko je govoril. Postavili mu niso nobenega vprašanja in so tiho zapustili sobo.

TAKO DELA BELA POROTA

Potem so porotniki šli na kraj, kjer se je dejanje izvršilo, in brskali po pesku. Medtem so neki šolski otroci osramotili policijo in agente FBI, ker so našli nekaj nezastrelene revolverse nabojke. Odnesli so jih v šolo, učitelj pa jih je izročil FBI.

Tega popoldneva je porota odprla svoj urad na hodniku hotela Fontain. Proučil sem mnogo južnjaških porot, ki so se ukvarjale s podobnimi primeri, ko so belci ubili črnce. Nikoli niso obstajala večja zasmehovanja pravice. Kar pa se je dogajalo tukaj je bil pravi rekord. Mimo meščanov, ki so poslušali, je šla skupina prič, ki so potrjevale vse to, kar je rekel šerif McCall. Nikomur ni sodnik Fitch — ki je za časa izpraševanja malomarno žvečlj galzigalo — niti nihče od porote postavil vprašanja, ki bi kazalo, da veruje vsaj besedo od Irvinovega opisa dogodka.

Najbolj zanimiva stran v zvezi z zasliševanjem „prič“ so bila vprašanja, ki jih ni nihče postavil, in resnične priče, ki jih ni nihče klical.

Tako so pripeljali pred poroto radioreporterja policijske radijske postaje v Taveruse, skozi katero gredo vsi policijski radijski pozivi. Popolnoma jasno se je spominjal, da je slišal radijski poziv šerifa McCalla, s katerim je klical rešilni avto, da bi odpeljal Irvina v bolnišnico. Toda nihče ga ni vprašal, ali je slišal, kako je šerif po radiu priskrbel svojega namestnika, ali je cesta čista? Ali pa če se spominja besed, da je

ki bi morala ugotoviti vzrok in najti krivce — če so sploh bili — za Shepherdovo smrt. Najprej so porotniki šli k Irvinovi postelji. Dejal jim je isto kakor prejšnjega dne. Beli porotniki so sedeli okoli postelje in ga ostro gledali, medtem ko je govoril. Postavili mu niso nobenega vprašanja in so tiho zapustili sobo.

TAKO DELA BELA POROTA

Potem so porotniki šli na kraj, kjer se je dejanje izvršilo, in brskali po pesku. Medtem so neki šolski otroci osramotili policijo in agente FBI, ker so našli nekaj nezastrelene revolverse nabojke. Odnesli so jih v šolo, učitelj pa jih je izročil FBI.

Tega popoldneva je porota odprla svoj urad na hodniku hotela Fontain. Proučil sem mnogo južnjaških porot, ki so se ukvarjale s podobnimi primeri, ko so belci ubili črnce. Nikoli niso obstajala večja zasmehovanja pravice. Kar pa se je dogajalo tukaj je bil pravi rekord. Mimo meščanov, ki so poslušali, je šla skupina prič, ki so potrjevale vse to, kar je rekel šerif McCall. Nikomur ni sodnik Fitch — ki je za časa izpraševanja malomarno žvečlj galzigalo — niti nihče od porote postavil vprašanja, ki bi kazalo, da veruje vsaj besedo od Irvinovega opisa dogodka.

Najbolj zanimiva stran v zvezi z zasliševanjem „prič“ so bila vprašanja, ki jih ni nihče postavil, in resnične priče, ki jih ni nihče klical.

Tako so pripeljali pred poroto radioreporterja policijske radijske postaje v Taveruse, skozi katero gredo vsi policijski radijski pozivi. Popolnoma jasno se je spominjal, da je slišal radijski poziv šerifa McCalla, s katerim je klical rešilni avto, da bi odpeljal Irvina v bolnišnico. Toda nihče ga ni vprašal, ali je slišal, kako je šerif po radiu priskrbel svojega namestnika, ali je cesta čista? Ali pa če se spominja besed, da je

ki bi morala ugotoviti vzrok in najti krivce — če so sploh bili — za Shepherdovo smrt. Najprej so porotniki šli k Irvinovi postelji. Dejal jim je isto kakor prejšnjega dne. Beli porotniki so sedeli okoli postelje in ga ostro gledali, medtem ko je govoril. Postavili mu niso nobenega vprašanja in so tiho zapustili sobo.

TAKO DELA BELA POROTA

Doberdobci in vsi Goričani nestrpno pričakujejo obisk SNG

Goričani upajo, da bo gledališče lahko kmalu nastopilo tudi v Gorici

V sredo bo po dolgih letih odstotnosti na Goriškem gostovalo v občinski dvorani v Doberdobi Slovensko narodno gledališče iz Trsta z „Mladostjo pred sodiščem“. To primorsko gledališče si je pridobilo svoje ljubitelje na Goriškem že takoj pri svojih prvih nastopih po vojni, ko je nastopalo v dvorani Ljudskega doma v Gorici. Kasneje, ko dvorane ni bilo več na razpolago za goriške Slovence, katerim je bila po krivem odvzeta, in so nastale tudi druge težave, so goriški Slovenci odhajali na gledališke predstave v Trst in vedno odnesli domov najboljše vtise. Goričani so se že odzvali in organizirali poseben avtobus, ki jih bo odpeljal v Doberdobo na predstavo; zanimanje pa

je veliko tudi drugod, posebej pa na Krasu, tako da bo v občinski dvorani v Doberdobi brez dvoma premalo prostora za vse ljubitelje tržaškega gledališča.

Goričani upajo, da bo ta prva prireditev SNG znak za čim tesnejše sodelovanje SNG z goriško publiko, ki upa, da jo bo obiskalo kmalu v Gorici in tu nastopilo z več deli, ki jih ima na repertoarju.

Seja Irgovinske zbornice

Pred dnevi je bila seja Trgovinske zbornice, na kateri so razpravljali o raznih točkah dnevnega reda. Najprej je bilo poročilo predsednika D. Depicoluane, ki je seznanil odbornike s problemi, ki so jih proučili z ministrom za kmetijstvo in gozdarstvo Medicinim in podtajnikom Ferrarim-Aggradijem ob njunem obisku v Gorici. Upravni odbor je nato proučil in odobril statut za ustanovitev v goriški pokrajini pripravljanih vajeniških šol za mladenčce. Ob koncu so odborniki sklenili, da bo trgovinska zbornica tudi letos razglasila natečaj za nagrado dela in ekonomskega napredka. Z raznimi kategorijami, ki so prišle v poštev za natečaj v prejšnjih letih, bodo letos poštevati tudi sporedne pokrajinskih in krajevnih sejmov in razstav za leto 1955.

Še vedno deževno vreme

Po precej muhavem nedeljskem vremenu, ki je kazalo na morebitne spremembe in no ustalitev vremena, smo včeraj imeli ponovno deževno dan, ki je prinesel samo razočaranje po kratkotrajnem upanju na boljše.

KINO

CORSO. 17.15: «Pristaniška fronta». M. Brando.

VERDI. Zaprt.

CENTRALE. 17: «Norosti za opero». G. Lollobrigida in C. Campanini.

VITTORIA. 17: «Pošast črne lagune». R. Carlson in J. Adams.

MODERNO. 17: «Kajna». M. Stolz.

Padec s kolesa

V nedeljo popoldne se je ponesrečila s kolesom 29-letna Pina Ivetti iz Ul. Cappelle 29. Zenska se je v popoldanskem urah peljala s kolesom v bolnišnico Brigata Pavia na obisk k neki bolni sorodnici.

Ko se je vracala, je nesrečno padla s kolesa ter si zvil desno nogo v gležnju. Na pomoč ji je prišel rešilni avto Zelenega križa ter jo odpeljal v mestno bolnišnico, kjer so ji nudili zdravniško pomoč. Ozdravela bo v nekaj dneh.

Seja obč. upravnega odbora

Včeraj popoldne se je ponovno sestel upravni odbor goriškega občinskega sveta, ki je razpravljal o pripravah za sejo občinskega sveta, ki bo v sredo 15. t. m. ob 18. uri.

Drugo predavanje v okviru debatnega kluba SFS

Jutri 15. t. m. bo ob 20. uri na sedežu ZSPD v Ul. Ascoli 1 drugo predavanje v okviru debatnega kluba Socialistične fronte Slovencev. Predavanje bo obravnavalo socialistično gibanje v Italiji in je zaradi zanimive teme priporočljivo

Kino na Občinskih

predvaja DANES 14. t. m. in JUTRI 15. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

„OPERACIJA APPELKERN“

Mogočno in izredno delo - Strasten, čudovit in ganljiv film

Velika umetnina RENEA CLEMENTA

Magazzini KALIGER

UL. TIMEUS 3

(NOVA STAVBA) TEL. 44185 JE VAŠA TRGOVINA

V njej dobite:

OBLEKE IZ CISTE VOLNE od 6.500 lir naprej. Bogato izbrano USNENIH JOPIČEV in TELOVNIKOVI. — JOPIČE od 2.950 lir naprej. — VOLNENE HLACE po 1.350 lir. — Poleg tega dobite pri nas: VELIKO IZBRANO DELAVSKIH OBLEK v vseh barvah in po najnižjih cenah. AMERISKE PLATNE HLACE, AMERISKE JOPIČE za delo, NOGAVICE, PULOVERJE itd.

POSKUSITE!

Prosvetno društvo „JEZERU“ iz Doberdoba

SNG iz Trsta bo v četrtek 16. decembra 1954 nastopilo ob 20.30 v Doberdobi s Tiemayerjevo razpravo

„Mladost pred sodiščem“

Iz Gorice bo odpeljal na predstavo avtobus ob 19.30 izpred Bratuzeve kavarne. Vpisovanje na ZSPD in pri Bratužu. Voznina in vstopnina 400 lir.

VPRASANJE BREZ LOGIKE

Tudi farmerji, ki so živeli v bližini kraja, kjer se je strljalo, so prišli na zasliševanje.

«Ali ste vi kaj slišali?» je vprašal sodnik.

«Da, sir — mnogo strelcev, toda to je bilo ob pol enajstih zvečer,» so po vrsti odgovarjali.

Nikogar niso vprašali, ali je bilo kaj presledka med streli. Nikogar niso vprašali, kajti v njegov vrst so ustrelili kot izhaja iz Irvinove izjave, kajti v njegov vrst so ustrelili šele, ko je prišel namestnik in izvršil svoj milostni